

SAMOBORSKI LIST

God. XXII.

U Samoboru, 15. veljače 1926.

Br. 4

„Samoborski List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu — PRETPLATA na cijelu godinu iznosi 20 D. — Plativo i lično u Samoboru.

Uprava i uređništvo nalazi se
GLAVNI TRO br. 3
(tiskara S. Šek.)

OGLASE prima uprava prema cjeniku. Za oglašavanje, koji se više puta vrćuju, daje se zantan popust. Rukopisi se ne vraćaju.

Iz trgovišnog zastupstva.

Izveštaj sjednice održane dne 14. siječnja 1926.

(Svršetak prorač. sjednice.)

Stavka „Opskrba ubogara“ povisuje se na 3200 D. S ovom se povišicom imade ubogarima davati dnevno jedan obrok više (večera) koju dosele nisu dobivali.

Zast. Šoić predlaže da se proračunska sjednica radi podmaklog vremena prekine pa se sazove za nastavak istog druga sjednica.

Nač. Šostarić moli zastupstvo da se malo još sirpi, pa da se proračunska sjednica dovrši danas sasvim.

IX. Potrošarinski ured.

Plaća i skup. doplatak potroš uredniku	Din.	18480—
Plaća potrošar. pomoćniku	•	18200—
Troškovi za težake kod ubiranja pijac.	•	1200—
Nagrada označ. bačvi	•	500—
Nabava tiskanica i ostalih potrebstina	•	4000—
Prenos tržnih klupa	•	1200—
Ukupno	Din.	43580—

XI. Odkup poreza na vino	Din.	80.350—
Ukupno	Din.	80350—

XI. Razne potrebstine.

Navijanje toranjske ure	Din.	450—
Nagrada zvonaru crkve Sv. Mihalja	•	300—
Udržavanje ureda za označi- vanje bačvi	•	500—
Prinos „Hrv. Radiši“	•	200—
Nagrada org. g. Kraljeviću	•	2400—
Nepredvidljivi troškovi	•	10000—
Ukupno	Din.	13850—

Milan Leng:

Mišići.

Ime Mišići današnjoj je samoborskoj generaciji gotovo nepoznato; ali nekoć je ono u Samoboru sjalo i s velikim se poštovanjem spominjalo. Treba je zato osvježiti uspomenu na nj, da ga upoznate i novi naraštaj, jer ono što je bilo vrijedno i častno našim predjima, ne smije da ostane nepoznato kasnijim naraštajima. Krvava djela njihova za obranu rodjene grude sjajni su svjetionik prošlosti, koji svijetli sadašnjici i budućnosti, pokazujući put kojim treba da se kroči u radu za svoj narod.

Odgurnemo li malo zastor s krvave i bone prošlosti Samobora, ugledat ćemo u njoj našeg narodnog junaka, građanina Šimuna Mišića, koji je zaslužio, da mu se ime slavom opjeva, kako je narod opjevao i druge svoje junake. To je jedan od naših literata bio namislio učiniti još prije 30 godina te je iz trgovišnog arhiva pribrao spise, koji su spominjali djela slavnoga našeg Mišića. Ali

XII. Pučka škola.

Nagrada vjeroučitelju	Din.	1600—
Plaća škol. podvorniku	•	5200—
Prinos za škol. knjižnicu	•	250—
Nabava školskih učila	•	300—
Čišćenje i biljeljenje škole	•	2000—
Pisarske potrebstine	•	200—
Školski vijestnici	•	400—
Nagrade i školska izvješća	•	1000—
Udržavanje školskog vrta	•	100—
Nabava knjiga siromašnoj škol. djeci	•	2000—
Ogrijevnih drva, sječa i dovoz	•	7000—
Nabava tiskanica	•	200—
Popravak školske zgrade	•	5000—
Vežanje škol. glasnika	•	250—
Nagrada učitelja za opetovnicu	•	2000—
Ukupno	Din.	27500—

XIII. Šegriska škola

Nagrada učiteljima i vjerouč.	Din.	36650—
Nabava tiskanica i učila	•	200—
• knjiga i inih sprema	•	200—
Ukupno	Din.	37.050—

XIV. Ženska stručna škola.

Stanarina učiteljici	Din.	600—
Popravak strojeva i dr. stvari	•	150—
Modni listovi	•	500—
Kolekcija uzoraka i nar. veziva	•	50—
Nabava tiskanica	•	50—
Ukupno	Din.	1350—

Ukupni prihod	573.710 D. 33 p.
• rashod	670.142 • 53 •
Manjak	96.432 • 20 •

Ovaj manjak imao bi se pokriti sa 117% opć. namota na ukupni državni porez od 83242 Din. 19 p.

sve dodanas niti ima pjesme niti onih spisa u arhivu. Svakako šteta, jer bez njih ne možemo potpuno prikazati ovoga junačkog Samoborca.

Loza Mišića bila je razgranjena: jedni Mišići življahu u Samoboru, drugi u okolišnim selima, a treći u Jastrebarskomu. Od samoborske se porodice osobito proslavio građanin Šimun Mišić. U napadajima nasilnih gospodara grada Samobora na siromašno građanstvo a napose protiv lakomca, silnika i otlmača Krištofora Ungnada i Tome Erdőyja-Bakača naš je Šimun Mišić neustrašivo istupao na obranu građanskih pravica. U ožujku 1587. dolazi on s jošte dva svoja sugrađana pred kapiol zagrebački, te se pred njim žali na teške nepravde i napadaje silnika grofa Ungnada i njegovih loših slugu na mirne građane samoborske.¹⁾

Odvažno njegovo istupanje protiv nasilja i nepravde gradske gospode i njihovih službenika raspinjo je u ovima mržnju protiv Mišića i oni žedjahu osvetom. U noći od 23. na 21. veljače 1589 iskalio je gospodar grada

1) i 2) Vj. Neršić; Grad Samobor.

Na svršetku sjednice čita sreski glavar, prema otpisu zamjenika velikog župana zagrebačkog, poznati članak o „Šikavi“, koji je bio otišnut u „Samoborskom Listu“ 15. IX. pr. g. Nakon objašnjenja u kakovom stanju stoji stvar „Šikave“, pita zastupstvo da li će u tom pitanju da stvori kakav zaključak.

Zast. Kleščić: „Stavite me pod optužbu“.

Na ponovi upit sreskoga glavara kakav će zaključak stvoriti u tom pitanju, odvrća zast. Novak: „Stavite zast. Kleščića pod istragu.“

Kako je proračun dovršen, načelnik Šostarić zaključuje sjednicu oko 8 sati na večer.

K ovogodišnjem proračunu.

Općinsko zastupstvo prihvatilo je u sjednici od 14. siječnja 1926 ovaj proračun:

Prihod	573.710 D 33 p
Rashod	670.142 • 53 •
Manjak	96.432 • 20 •

Pokriće 117% općinski namet na porez od 83.248 D. 19 p.

Prema prošlogodišnjem, još nepravdomoćnom proračunu, u kom može biti postotak nameta samo snižen, nipošto povišen, prihod je manji za 5.829 D 67 p, rashod je veći za 37.593 D 77 p, manjak je veći za 43.428 D 44 p, općinski namet je viši za 48%.

Kako vidimo Samobor orijaškim upravo krokom kroči — unatrag.

Prihod.

U općinski proračun imade biti uvršten sav onaj dohodak, koji će predvidljivo imati općina dotične godine.

ban Toma Erdőy svoj jad na čestitome ovom građaninu: te noći provališe njegove slugu u miran njegov dom te obrugavši mu se sramotnim riječima polupeše mu na kući sva vrata i prozore.²⁾

Ipak sve to nije zaustavilo Šimuna Mišića u njegovoj neustrašivoj obrani prava samoborskih građana. Punih 15 godina izdržao je on u toj teškoj borbi i uspio bar toliko, da su povjerenstveno priznata prava samoborskih građana. „Kao što je Zagreb imao u Ivanu Jakopoviću junačkog branitelja proti podbanu Stjepku Gregorijancu, tako je u Samoboru vrlo građanin Šime Mišić branio prava rodnoga si mjesta kroz 15 godina proti Bakačevu nasilju. Harno građanstvo pokloni mu god. 1590. u to ime vinograd i više lijepih zemalja.“ Tako piše o njemu u „Vijencu“ slavni naš August Šenoa.

Šimun Mišić nije se isticao samo kao branitelj svojih sugrađana protiv nasilnih gospodara grada nego se jošte više proslavio u obrani Samobora protiv Turaka, kada ovi provališe u naše krajeve. Tom je prilikom Mi-

Uvršćena i prihvaćena je stavka »Opć. potrošarina od pića i mesa« sa 250.000 D, »Sajmovina i mjestovina« sa 70.000 D dakle ukupno 320.000 D.

A prošle godine unišlo je na ovim stavkama prihoda 440.000 D dakle za 120.000 D je više unišlo prošle godine, nego je uvršćeno za ovu godinu. Koji su to razlozi, s kojih zastupstvo predviđa, da će za 120.000 D manje unići ove godine na opć. potrošarinu od pića i mesa te na sajmovini i mjestovini, dok su te stavke neprestano sve do prošle godine rasle?

Dražba zakupa općinskog pješćanika bila je određena za 18. prosinca 1925.

Ali na jedamput čitamo u novinama, da se dražba iz stvarnih razloga ne će na 18. prosinca 1925. održati. Koji i kakovi su to »stvarni razlozi«? Zar se nije nikako mogla nova dražba raspisati?

Isti »stvarni razlozi« potrajali su sve do u dan 14. siječnja 1926. kada je sjednica zastupstva održana, u kojoj je prihvaćena pismena ponuda »Samoborke« za zakupninu od 60.000 D, poput prošle godine.

Rashod

Dakle 117% opć. namet. A investicije, reguliranje Gradne? Zar niti ona užasna poplave podivljale inače pitome naše Gradne, koja je toli nemilice ništala imetak općinara, nije ponukala zastupstvo, da se daje na posao oko reguliranja Gradne? Da li je provedena procjena počinjene štete s poplave radi otpisa poreza?

Za pisarsko pomoćno osoblje dozvoljeno je 27.440 D, bilo njih 4, dozvoljeno tek za 3.

Samoborska općina ima 3000 duša, 1 poreznu općinu, i ta je sva na okupu, dok podvrška općina ima 12.000 duša, 10 poreznih općina, 40 raštrkanih sela i ima 4 pisarska pomoćnika.

Za ovihovitelja dozvoljeno je 15.000 D, a nema ga općina, kako ga nije imala niti prošle godine.

Za »nepredvidljive troškove« dozvoljeno je 10.000 D. Čemu? Ta može se u prijekopotrebnom slučaju za 24 sata sazvat sjednica.

Dozvoljeno je za ovu godinu u ime skupaškog doplatka gg. opć. bilježniku 19.540 D blagajniku 19.250 D.

Država im temeljem »Uredbe« od 28. februara 1921. dozvoljuje u isto ime svotu

šćić ubio tri najodličnija Turčina — tako nam naime priča usmena predaja. Ona nam spominje i to, da je Mišiću za ovu junačku i hrabru obranu podijeljeno plemstvo. A gradjani samoborski nagradiše svoga junaka i branitelja njihovih prava i pravica darovavši mu vinograd i zemljište »Ledine« zvano (između Novoga trga, Gradne i Gajeve ulice). Po tome mogli bismo suditi, da Mišić nije bio baš imućan, dok s druge strane znamo, da su ovakvi darovi nekoć bili u običaju.

Udovica Šimuna pl. Mišića prodala je po muževoj smrti ovo njemu darovano zemljište dominiumu Samobora, koji ga je rasparcelirao i na tim česticama nastanio svoje cenzualiste. Tako je bilo do g. 1830 kadno je magistrat samoborski opet bacio oko na »Ledine« i poveo o njem raspravu u svojoj sjednici održanoj 19. ožujka 1830. Protokol ove sjednice kaže: »Znahaja se med pismi archivuma oppidanskoga, da grunth ovi »Ledine« zvaní, sada po censualisteh gradskih ladani negda oppidanski budući, po nekoterih oppidanceh stanovitomu Šimonu Mišiću za vernu službu prikazani jesu pod patranjem pred slavnom Capitolom, kajti pak ovi oppidancet nepremišlenu velovanje takovo naime

od 10% do konca godine uplaćenih godimice u općinsku blagajnu neizravnih poreza isto vrijedi i za ovu godinu.

Uzevši, da u općinsku blagajnu u ime liih poreza bude godimice uplaćeno samo 200.000 D iznosi to kroz vrijeme od godine 1921. do uključivo svršetka godine 1925. 1.000.000 D.

A pripadajući 100% državni prinos je 100.000 D, na tom će participirati i gg. opć. bilježnik i blagajnik.

Dozvoljen je 44% općinski namet mirovinskoj zakladi općinskih činovnika sa 36.629 D 20 p.

A općina plaća već 33 godine naloženi joj godimice prinos

Primierice uplatila je godine 1922. svotu od 8.063 D 76 p. godine 1923. već 9.487 D 86 p. prošle godine 34% opć. namet sa 26.98 D. 76 p. a za ovu godinu je dozvoljen 44% opć. namet sa 36.729 D. 20 p.

Prema tomu može se opravdano uzeti, da je već uplaćeno kroz 33 godine najmanje 250.000 Dinara.

Pak zar nikada tomu kraj? Zar niti tolika svota ne dostaje za mirovine naših opć. činovnika?

A isplaćeno je iz te ogromne svote kroz 33 godine samo oko 2000 Kruna jednoj udovi opć. činovnika, koja se je brzo preudala i nikada ništa više.

Tom zakladom prema § u 32 statuta odobrenog po vladi 26. ožujka 1915. broj 12927 upravlja odbor mirovinske zaklade stalno namještenih opć. činovnika županije zagrebačke, koji predlaže i potrebu raspisa opć. nameta.

Članovit tog odbora su za svaki upravni kotar po jedan općinski činovnik, koga svi općinski činovnici dotičnog kotara izaberu. Umirovljenici biraju između sebe jednog člana.

U »Jutarnjem listu« od 9. siječnja 1926 napisao je jamačno član »Odbora« pod šilrom »S. M.«, da je veći dio zakladnih glavnica upisano pod pritiskom vlasti u ratni zajam i propao. Evo Vam i sudbine općinske mirovinske zaklade, koja je, kako dalje piše pasivna stanje je očajno, nema otkud, da plaća mirovine i obskrbljine.

Pak zar će Samoborski porezovnici plaćati svojim novcem mirovine umirovljenika tuđih općina!?!

Niti pare ne smije predbježno g. načelnik otposlati za ovu svotu.

ze vsem jušom predanjem činili, ali da je ovo morebit po Capitolomu iz navade styliša vu lašiju ovu pred istem Capitolom revocovala je, metemloga vendar, da kasnije vdova rečenoga Mišića grunte ove Dominiumu prodala i po ta način, da općina vu jušu i jurisdikciji skraćena je, kaj, pokedob stati ne bi moglo, premišlavajuć, jeli bi ovi grunthi nazad pod jurisdikciju dobleni biti mogli... pa naloži svom odvjetniku da radi toga povede pravni postupak, ako ima izgleda u uspjeh. Je li mu to pošlo za rukom, dodanas još nijesam našao.

Odličan član samoborske porodice Mišića bijaše Ivan Mišić, kanonik zagrebački. Ovoga je zapala neugodna dužnost da izvrši nalog, kojim je ogorčilo svoje zemljake, kad ovi nijesu htjeli da gradu Samoboru priznaju patronatsko pravo, već su tvrdili i dokazivali, da je to pravo njihovo i zato nijesu htjeli priznati od grada im narinutog župnika Petra Dragovana. U toj parbi bio je kanonik Ivan Mišić 16. svibnja 1641. izaslan na istragu, a 19. prosinca 1642. izasleo ga je prepošti kaptofa zagrebačkoga, da protiv volje Samoboraca uvede za župnika P. Dragovana.

(Nastavit će se.)

Uložitelji utoka mole g. vršioća dužnosti velikog župana, iskaz o imovinskom stanju mirovinske zaklade.

Neka se vrati općini po njoj uplaćena kroz 33 godine svota, pak će se općina sama brinuti za svoje umirovljenike, mole da se izmijeni »Statuti«, pobi ani općinski proračun dokine, i odredi nova proračunska sjednica.

- e -

Domće vijesti.

Abicja za nabavu novih zvona

za našu župnu crkvu pomakla se u posljednje vrijeme življe naprijed. Samoborci su većinom već uplatili ili potpuno ili djelomice svoje doprinose. Od župskih sela sabrano je ovih dana u Otoku 785 85 Din, u Podvrhu 1432 50 D. u Majoj Rakovici 2026 50 Din. Ovo je selo do sada sabralo najviše. Umoljavaju se toplo svi župljani da uplate svoje priloge, koji to još nijesu učinili ili su uplatili samo dio, jer otezanjem odgadja se i nabava zvona, za kojima svi toliko željkujemo. Umoljavaju se g. sabirači, da pospiješe posao sabiranja, a koji još nijesu podigli sabirne arke za svoje selo, neka ih podignu kod predsjednika. Odbor.

Za Langovu zakladu siromašne školske djece

darovali su umjesto vijenca na odar pok. gđji. Katarini Stiene po 50 Dinara obitelj Šimec i supruzi Bernscherer.

Koncert »Jeka«.

Dne 7. veljače priredila je »Jeka« koncert, koji je vanredno dobro uspio. Puna dvorana publike slušala je sa zanimanjem vrsno pjevanje muškog i mješovitog zbora. Sve kompozicije a osobito »Tihi veter« od Deva »Bugarška pjesma« od Slavjanskog, te »Rukovet br. II.« od Mokranjca našidjose na priznanje. Društveni predsjednik i zborovodja g. M. Zjarić može biti zadovoljan sa zborom »Jeka« koji danomice napreduje. Koncert je ukrašio svojim umjetničkim pjevanjem prof. Milan Reizer. Arija Igora iz istoimene opere od Borodina pa Hrvatske pjesme od Širole i Hatzea upravo su elektrizirale brojnu publiku. Pratio ga je na glasoviru vješto g. Mladen Pozajić. Nakon koncerta bio je ples, koga je otvorio društveni tajnik g. Franjo Bastijančić ml. sa suprugom podpredsjednika gđjom. S. Pavlović. Marne pjevačice »Jeka« uredile su lijep bullet, koji je cijelu večer znatno privlačio publiku. Prijatelji »Jeka« poslali su obilnih darova za bullet. Oko pol noći izigralo se i 9 tombola, sve lijepih predmeta. Nekoje je društvo nabavilo a nekoje je dobilo na dar. Za ples je svirao salonski orkestar g. Koste Vanjeka po običaju lijepo i vješto. Mora se priznati, da je to bila jedna lijapa večer, posvećena pjesmi, plesu i zabavi. Pošet je bio obilan, a raspoloženje u publike osobito i to je potrajalo sve do jutra. Čast »Jeki«. Ona je pružila dokaz života i rada.

Hrv. diletantski klub u Samoboru.

Kao sedma predstava ovoga kluba prikazivat će se u nedjelju 21. o. mj. u dvorani Penziona »Radosti svoga doma« vesela igra u tri čina od francuskoga pisca Alfreda Hennequina. U toj se komediji vrlo komičnim načinom predočuju očekivanja što ih jedan stari neženja (baron de Terillac — g. I. Rozman) ima o radostima svoga doma, kao i same te »radosti«, te originalan način kako taj gospodin, razočaran u svojim nadama, riješi nešto štakljiivu situaciju. U predstavi sudjeluju gđjice. Jezovšek, Mataušić i Šaban, te gg. Pilipeš, Fityz, M. Presečki Rozman i S. Šaban.

Ulaznice za ovu predstavu ne će se predavati po kućama.

Analfabetki tečaj u Sv. Martinu

Otvoren je 4. o. mj. Polazi ga 17 nepismenjaka. Obučava učiteljica gđica Gabrijela Lukić.

Relata Hrv. Sokola

Sutra svršavaju ovogodišnje poklade sa Redutom Hrv. Sokola, koja će se obdržavati u svim prostorijama Pensiona Laviće. Pozivnice su razaslane pa se upozoruje maske, da iste ponesu sobom radi legimacije, bez ovakove ne će biti maskama dozvoljen pristup. Tko nebi pomutnjom primio poziva neka se izvoli obratiti na društvo tajnika brata Fresla Stjepana.

Skupština Obrtno radničkog društva „Napredak“

Održana je dne 2. o. mj. u društvenim prostorijama (gostiona M. Šošarića.) Skupštini prisustvovao je velik broj članova. Iz izvještaja tajnika, blagajnika reviz. odbora, vidi se da društvo ljepo napreduje. Broj članova sve se više povećaje. Upravnom je odboru od strane skupštine izraženo potpuno povjerenje. Kod izbora novog odbora izbran je čitavi prijašnji odbor.

† Katarina Stiene.

supruga posjednika na Bregani i pomajka g. Alfreda Stiene, činovnika kod tvornice štapova bar. Allnocha u Bregani umrla je 6. o. mj. Sprovod bio joj je 7. o. mj. na groblju sv. Magdalene u Mokricah. Sprovodu prisustvovalo je korporativno Hrv. Sokol i vatrogasno društvo u Bregani mnogo okolišnog šteljstva, te Samoborskog građanstva. — Laka joj zemlja.

Iz vatrogasnoga društva

Vatrogasno društvo zaključilo je, da počne sa izmjenjivanjem novoga službenog odjela, koje je staro već 35 godina i koje se za to vrijeme istrošilo. Najprije će se radi skladnosti nabaviti nove odore za penjački odjel, a onda postepeno za ostala dva odjela.

Zahvala

Hrvatsko pjevačko društvo „Jeka“ u Samoboru izriče ovim najtopliju hvalu cijenjenom građanstvu, koje se sjetilo „Jeka“ darovima za buffet i tombolu te preplatama ulaznine. Naklonost građanstva prema „Jeki“, bit će joj pobuda za daljni rad.

Milan Zjajić Franjo Baštijančić ml.
predsjednik tajnik

Glavna skupština Hrv. Sokola u Samoboru

održavat će se u nedjelju dne 21. o. mj. u 2 sata poslije podne u Sokolani. Poziva se članstvo svih kategorija da u što većem broju ovoj skupštini prisustvovat izvoli.

Dobrov. vatrogasnom društvu

pristupili su kao izvršujući članovi: Marko Budi i Vjekoslav Krušec

Ljubav na selu.

7. o. mj. vjenčala se u selu Hrastine lijepa seljačka djevojka R. Č. sa pristalim momkom iz Otoka F. O. U ovu djevojku bio je silno zaljubljen momak iz Hrastine F. Š. koji je htio da djevojka pričekava na njega dok on svrši vojništvo, jer mu roditelji ne daju da se prije ženi, nažalost mu je sada tek 17 godina pa bi sirota djevojka morala počekati kojih 5 godina Naravski da ona to niti je mogla a niti je htjela. Silni ljubomor zahvalio je radi toga F. Š. pak je svakako htio da spriječi ovo vjenčanje. Kako je običaj po našim selima, da rođaci i prijatelji daruju vjerenicu prije samog vjenčanja bilo čime, to ju pozivaju da si po dar dodje knjima.

Nekoliko dana prije vjenčanja posla je R. Č. u susjedstvo po dar F. Š. počekao ju

je u sumraku pred njeznom kućom te joj reče: „Tako Ti držiš Tvoju riječ, da ćeš poći za me.“ — Djevojka mu odvrati: „Ako me hoćeš odmah vjenčati, ja polazim za tebe, ali čekati ne mogu.“ — Na ove riječi dapa joj njezin kavalir nekoliko zaušnica, a sirota djevojka pobježe plačući u kuću, gdje se potuži svojim na nelijepi postupak rečenog mladića.

Na sam dan vjenčanja kada se mladenci povrate iz crkve dodje u kuću i F. Š. u svatove.

Imao je sobom i nekoliko svojih prijatelja, pa su htjeli načiniti zbrku medju svatovima. To im ali nije uspelo, jer su bili i ukućani i svatovi na oprezu.

Ipak, još do sada na neobjašnjen način udario je rečeni momak nekom daskom u kuhinji se nalazeću J. Žgajner takom silom po glavi, da ju je krv oblila, a tada je zajedno sa svojim prijateljima nestao.

Čudni su običaji po našim selima, kojih drugdje ne nalazimo, da prigodom pira ima u kuću pristup svatko iz dotičnog sela, ako i nije pozivan. Dan vjenčanja svečanost je za rođake mladenca i mladenke, te njihove prijatelje, pa bi se ova svečanost imala i poštivati. A nezvanim gostima nema tuj mjesta Time bi prastale i mnoge nesreće i tučnjave.

Dobrov. vatrog. društvo u Bregani.

Prigodom zabave dobr. vatrog društva u Bregani darovaše u gotovom novcu sljedeća gospoda: po 100 Dinara: Finger Josip i Paula Po 50 D.: Općina Vel. Dolina i Josip Bišćan. 30 D. Dolinar Mio. Po 20 Dinara Mihelić Branko, N. N. Šver Martin, Filipec Ženka, Levičar Ivan, Frigan Marcel, Rozjan Mijo, Omahn N. 15 D. Franjko Janes, Po 10 Dinara; Kržić Anka, Dr. Anger, Tonšetić, Toni Prepeluh, Mazić, Tkalcic Fr. ml., Saurer Hinko, Stiplošek J. Bernšerer, Šimec Filip, Belan, Murgić Ivan, Pirnat N., Kirin, Sirmoli, Borić, A. Veber, Domin, Kristijan Stjepan, Jagodić Ivan, Puh Amalija, Todor Kustog, Šešok Antonija, Frkeš Petar, Mihelić Franjo, Komerički Ivan, Benda Josip, Celičić Magda, Šešerko Štefi, Matković Franjo, Husta Bara, Tušin Ivan, Vrbanić Josip, Horvat Štelan, Pečnik Franjo, Horvat N. Kalin Slavko, Šinkovec Anton, Širovica Bernard, Turovec N. Petak Milivoj, Friglin Janes, Kolman, Grebnar, Vuk Mika, Stine Mato, Pečnik Josip, Klemencić Josip, Novosel M. i Kavečić Ignac, 9 D. Sokolović Ivan, 8 D. N. Žitković, Kos Štelan, 7 D. N. Štanil, 6 D. Hribar Jakob, Štampek Rezika, Bende-ković Draga, po 5 D.: Turovec Vid, Petrić Anton, Melinščak N. N. Hudnik, Komočar Jakob, Hribar Katica, Vrbanić Vid, Majnarić Ivan, Hribar Štelan, Helesa Mohorčić, po 4 D.: Matković Mijo, Husta Petar, Radovanić Miko, Plašević Tomo, Telešman Vid, Veble Alois Lazanski Jožef. Po 3 i 2 Din. darovaše 14 osoba.

Svim darovateljima bilo u novcu ili predmetima za tombolu zahvaljuje se najljepše Odbor.

Što pišu naši mali.

Čadjavica Donja kod Bijeljine (Bosna)
23 I. 1926.

Dobri naši drugovi i drugarice!

Osobito nas je obradovalo Vaše pismo, koje nam poslaste i u kojem nam tako krasno opisujete naše drago i nama poštano mjesto Samobor, jer baš sada učimo o Zagrebačkoj oblasti.

Kad budete dogodine učili našu širu domovinu, upoznat ćete i naš kraj s ovu stranu Save, u kojem se mi nalazimo. U sjevero-

istočnom kraju Bosne, baš u kutu, gdje Drina u Savu utječe, i naše je mjestance.

Naše mjesto nije tako veliko. U nas su kuće male i jedna od druge vrlo udaljene. Okolina je puna šumovitih brežuljaka, a na njima su kuće i sljivici. U našoj okolini nema vinograda, ali ima šljivika i njiva, koje su osobito bogate pšenicom i kukuruzom. Škola nam je uz kolski put, koji vodi iz Bijeljine u Brčko Najbliže nam je mjesto Bijeljina 12 km udaljeno, a onda Brčko (baš na Savi) 27 km. daleko. Ovim putem prolazi poštanski auto, jer nemamo željeznice kao što je to kod Vas.

Naša škola ima samo jednu učionicu. Tu sva četiri godišta uče zajedno i više od polovice nas je u D. P. C. K.

Zajednički i drugarski Vam pozdrav šaljemo i opet se nadamo Vašem odgovoru.

*) Ovaj je odgovor stigao na učenike(ce) III. godišta u Samoboru na pismo, što ga upravlja u Čadavicu učenica III. godišta Anđica Kovačićek.

Naši mali učenici(ce) pisali su na više stranica, gdje postoji Podmladak Crvenoga Krsta, i sad očekuju — odgovore! Opisali su u svojim pismima Samobor, istakli njegove ljepote i kulturne spomenike, spomenuli su Ferdu Livadića, Ivana Perkovca, grob svoga pjesnika Josipa Milakovića.

Vrlo je interesantno pismo, što ga je jedna beogradska škola primila iz Japana od jednog učenika I. razreda srednje škole. Donosimo i njega:

Dragi prijatelji,

Sad smo opkoljeni zelenim lišćem i divnim cvijećem. Naročito, naše nacionalno cvijeće — cvijet trešnje — je u punom cvijetu, proslavljajući brda i planine po kojima je rastureno.

Ovi cvjetići su otvoreno ružične boje: traju samo nekoliko dana i otpadaju svi odjednom, i ako im drška nije trula, predstavljajući kao da sniježne pahuljice padaju sa neba. Ova naročita pojava ushićava nas i mi kažemo da duh našega naroda treba da je takav.

„Kao što je trešnjin cvijet prvi medju cvijećem, tako treba i ratnik da je prvi medju narodom“ to je jedna stara poslovice u našoj zemlji. Imamo takodjer i jedan pjesmu koja kaže:

„Ako netko pita šta je duh japanskog naroda, reci, da je cvijet divlje trešnje, koji šalje svoj sladak miris kad dan sviće“. Ovu pjesmu je napisao Motoji Nobunaga, koji je u historiji poznat kao veliki pjesnik i jedan od naučnjaka u Japanu.

To znači da mi, Japanci, treba da smo umiljati, dobri i nježni uvijek, ali kad je potrebno, treba da smo hrabri i gotovi na žrtvu, da služimo državi i drugima, pa ma i po cijeni života.

Ova pjesma ili njeno značenje je urezano u svijesti i srcima naših građana. Mi ćemo održavati ovaj duh za navijek.

Vaš iskreni,

Mija Ukazono
I. razred.

Kamo ideš, Samobore?

pita list „Samoborac“ od 10. veljače 1926.

U ono vrijeme, kad je A. G. Matoš lijepo rekao, da je u našoj agrađi sjedio najbolji načelnik naše domovine, pokojni Šmidhen onda već davno nebijalo tamo velikog i velezaslužnog pokojnika, kojega su nezahvalnici sa mačjom deračom ispratili iz načelničke

stolice. Ponosan na svoj mnogogodišnji dragocjeni rad, kojega nezahvalnici onda nijesu ni znali ni htjeli ocijeniti — smiješkom punim ironije odma je ostavio svoj samobor, da bude dobrovoljni emigrant u tuđoj Austriji. A kad je pokojni Gustil pjevao o gradu od pčela, krasnom i urednom, lijepom, čistom i za nas ponosnom, onda već više godina nije bilo na čelu uprave toga grada ni jednoga od gospode, koja kumovahu i kumuju napisnom članku »Samoborca«. Njima za to nepripada ni kakova hvala.

Jest: bila su dva kupališta, od kojih je jedno (mineralno) izvanrednim žrtvama proširio i usavršio naš Lujček Šmidhen, sin velikog pokojnika i jedno (hidropatično) kojega su naši prodali i kojim sada upravlja kao zakupnik nepoznati švaba inače zidarski kalfa.

Bilo — je kako je rekao Matoš — i krasnih parkova, ali su oni izgradjeni u odsutnosti istaknute gospode. Ova su gospoda park od 22 rala u Siražniku i Brezini pretvorili natrag u grmlje i šikarje, a onaj u samom Samoboru koji je u početku nalikovao zagrebačkom Zrinjevcu, pretvorili su u općinsko Gmajne za pašu kokoš ma i svinjama, te ga neki konačno predložile za prodaju nekom oliciru, koji bi na njem imao da izgradi za napredak Samobora samo jednu kuću. Taj sam park nakon svih mojih predčasnika tek ja ove godine dospio da na novo uredim

Bila su za opjevano Matoševo doba i dvoja svažna kola sa preseckama, kojima su se glavne ulice i trgovi kroz cijelu ljetnu sezonu dnevno protiv prašine poljevali, ali su ova kola sa bačvama nemarom mojih predčasnika stajala više godina kroz ljeto i zimu na općinskom dvorištu, izvrgnuta kiši i snjegu i još prije moga nastupa posve propala, a ja sam je zamjenio nabavom novoga modernoga stroja za poljevanje.

Bilo je u Matčevo vrijeme — kako reče — i uredjenih hotela, ali jedan je i to najglavniji, najuredjeniji i najpristupačiji (Trst) prije moga nastupa radi ličnih kaprica stanovite gospode protiv dobrotvorne vlasnice — izgubljen.

Godine 1916. kad je cijena krme rapidno rasla, dao je jedan moj predčasnik u najam općinske sjenokoše na tri godine, umjesto da prodaje svake godine travu, kao ja. Takovim je neracionalnim gospodarenjem općina gubila pola milijuna kruna.

Isti moj predčasnik kod dviju uzastopce slijedećih dražba, proveo je prodaju svih koštanjevih stabala u općinskim šumama po 18 kr. po kubičnom metru i kad to već dodi jalo šumarskom Nadzorniku g. Dojkoviću radi tako lošeg gospodarstva, prosvjedovao je najenergичnije, te je nakon toga polučena kupovina sa 42 kr po kubičnom metru, ali je općina takovim postupkom moga predčasnika pretrpila znatne parbene troškove.

Moj je jedan predčasnik proveo prodaju dviju komada općinskog zemljišta, svakog od pol rali po 50 do 60 Kr. prem općina nije trebala toga novca, a gmajnu na Lešću prodao je bez da je ušao u ugovor utanačena obvezu za gradnju vile.

Isti je u zastupstvu vrlo intenzivno predlagao, da se prodadu općinske livade za pokriće nezamislivog ostatka bečkog zajma, a u posljednjoj je sjednici predlagao, da općina uzajmi više milijuna za razne nenaznačene investicije.

Pod njegovom je upravom pred 13 godina oduzeto djetovanje našim domaćim mladim sinovima oko popravka ruine Staroga

grada, koji su to finili vlastitim krvavim žuljevima i od onda nije za čišćenje i popravak ove historijske starine pao niti jedan kramp u zemlju niti jedna žlica merta na zidine, naprotiv je neprocijenivi muzej samoborskih starina, kojega su mlada gospoda uz lično jamstvo sabrala, nepažnjom provaljen a stube u kuli i podovi su isirgani.

Po njemu gradjena škarpa na novom trgu dvaput se srušila, a kanal kod Medveda gradjen je tako, da vodu ne odvodja, već se uslijed toga tamo stvaraju bare i gomila neprohodno blato.

Pod njegovom upravom glasom izvještaja opć. liječnika bila je opć. ubožnica u skrajnjem neredu, puna ušiju i druge nečisti, te sam ju odma iza svoga nastupa temeljito uredio.

Priznajem, da su kod gdje kojih napomenutih poslova stvarani na predlog mojih predčasnika i zaključci zastupstva; no ovi predlozi, kao i njihovo provodjenje bili su gospodarski neracionalni.

Ako još spomenem neshvatljivo ostrañivanje lijepih drvoreda akacija na Griču, u Samostanskoj ulici, u Novoj ulici i pred zdencom na glavnom trgu, zatim sječenje kostanjeva u drvoredu iza Belanke i u Gajevoj ulici, zapuštenost škarpe između obih mostova na trgu, onda ću još mnoge stvari samo radi preopširnosti ispustiti.

Kad je taj i takav vandalizam, kojega Samobor ima da prokune, bio u punom jeku onda se nijesu pjevale jeremijade, kao sada protiv mene, koji sam stupio na opustošeno tlo, te preko dvije godine izravnavam po mojim predčasnicima ostavljene streljačke jatke. Dakako, gospoda su onda imala u rukama »Samoborski list« za promicanje lokalnih interesa, a sada imaju list »Samoborac« za promicanje interesa Samobora i okolice pod starodrevnim samoborskim grbom, kojega si samovlasno bez nadležne dozvole usurpirao.

Moj je rad u ovo kratko vrijeme svagdje vidljiv; o njem se mnogo raspravlja u sjednicama trgovišnog zastupstva Općinu nisam ni za paru zadužio ni isto prodao, a mnogo korisna izveo, te gospodarstvo općine potpuno sredio. Svoj rad iz čednosti neću da specializiram.

Gdje dakle leži ova toliko izvikivana tobožnja moja nesposobnost, nedoraslost i neracionalno pašovanje, kao razlika sprem mojih predčasnika?

Bio sam i jesam i u privatnom životu bar takav gospodar, kao moji predčasnici, pa mi se to hvala bogu i poznaje. Nemogu s toga lošije gospodariti ni na općini.

Što se pak blata na cestama tiče, bilo ga u Samoboru uvijek i biti će ga, a napose ga ima sada jedino uslijed toga, što je do pred neki dan trajala smrzavica i velika studen, te se blato može da odstrani tek nakon otopljenog snijega i leda.

Pri zaključku napisaste: »Rekoh i spasih dušu svoju«; no ja vrlo dvojim, da će te nakon toga spašnja doći u — raj!

MILAN ŠOSTARIĆ
trg načelnik

Mlin u najam.

U nedjelju 21. veljače u 2 sata po podne izdati će se putem javne dražbe mlin Sokolović u Bregani u najam. Mlin se sastoji od 5 para kamenja sa izvrsnom mlijavom i 3 jutra prvorazredne zemlje.

IZNAJMLJUJE SE
stan od 2 sobe i kuhinje, i stan od 3 sobe i kuhinje od 1 ožujka. — U-pitati Tonlička ulica 2.

DOBRA DOMAĆA KOŠTA
dobiva se u privatnoj kući uz umjerene cijene. — U-pitati u upravi našeg lista.

Kuća sa vrtom

prodaje se dobrovoljno. — U-pitati Gajeva ulica 32.

Mlijeko

prodaje se Šmidhenova ulica 7.

Sadru (Gips)

za gnojivo vinograda, djeteliništa, livada oranica, vrtova i voćnjaka prodaje Vilim Pavlović

Prodaje se mlin

u Celinama kod Save kbr 11. — Poblize upitati kod Stefana Horvata Ceine.

Prodaja oranice

ležeće na Zagrebčici u površini 1 rali i 650 č. hvati, vlasnost »Samoborke« d. d. u Samoboru.

Prodavat će se najboljem nudiocu na dobrovoljnoj dražbi dne 21. veljače o. g. u 3 sata poslije podne.

Dostalac imade odmah od kupovne svote barem 20% u gotovom položiti.

Gostiona

Franjo Tkalčić

(prije Ivan Budi)

Dnevno svježi zajutak, najbolja Piješvička vina od g. 1923.

Svaki dan svježe pivo na čaše. Primaju se abonenti uz znatan popust. Preporučuje se

Franjo Tkalčić
gostionar.

Prava i najbolja

Samobor. muštarda

(Gorušica)

Malinov sok, svakovrsno ukuhano voće i marmelade

dobivaju se kod najpovoljnije i najjeftinije samoborske radnje

Katarina Tončetić

Samobor, Starogradska ulica br. 35.

Odgovorni urednik: SLAVKO ŠEK.